

BÁCS-KISKUN MEGYEI
KLÍMAPROGRAM

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KLÍMA HÍRLEVÉL

A BÁCS-KISKUN MEGYEI KLÍMAPROGRAM HÍRLEVELE • II. ÉVFOLYAM 12. SZÁM 2018. NOVEMBER 16.

TARTALOMBÓL

LAKÁST FŰTŐ FALFESTÉKET
MUTATOTT BE A BÓCSAI
POLI-FARBE

MAGYARORSZÁG 2030-RA
FENNTARTHATÓ PÁLYÁRA
ÁLLHAT

ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI
PLATFORM

MEGOLDÁS A SZATYOR
KÉRDÉSRE

AGRÁR-ERDÉSZETI
RENDSZEREK

A KONTÉNERHÁZAK
TITKAI

A NÖVÉNYEK HATÁSA A
TELJESÍTMÉNYÜNKRE

SPÓROLJUNK
A KONYHÁBAN

ZÖLD PÁLYÁZATOK

POLI-FARBE

HÍREK

EGY FORRADALMIAN ÚJ TALÁLMA NY TITKA

Igazán innovatív fejlesztési célt tűzött ki maga elé a bocsai **Poli-Farbe Kft.** és a Budapesti Műszaki Egyetem, hiszen új találmányukkal miközben lakásunk falainak színt és életet adunk, ezzel együttesen a festés során annak fűtéséről is gondoskodunk. De hogyan is történik majd ez a gyakorlatban?

A lakásfűtő falfesték újdonsága abban rejlik, hogy 5-6 négyzetméternyi festett felület 50-60 négyzetméteres lakást képes felmelegíteni hozzávetőlegesen 300-350 watt/m² teljesítményt leadva. Festéskor három réteget hordanak fel. Elsőként a hőszigetelő réteget, ezt követően a fűtő festéket és végül a dekor réteget, mely számtalan színben áll majd rendelkezésre. Működési elvét tekintve elektromos fogyasztónak minősül, mivel elektromos energiát alakít hőenergiává. *(Folytatás a következő oldalon.)*

(Folytatás az előző oldalon.) A rendszer áramforrásból, szabályozóból és elektromos vezetőképességgel rendelkező, adalékokat tartalmazó festékből tevődik össze.

Várható előnye, hogy csökkenthető a háztartás ökológiai lábnyoma és költséghatékonyabb a kiépítése, mivel egy gázkazánál és a hozzá tartozó radiátoroknál nagyságrenddel olcsóbb lesz, továbbá hatékonyan áttelepíthető az elektronikával rendelkezik majd.

Igazán produktív saját energiatermelés nyomán válik. A rendszer - a biztonság kedvéért - alacsony feszültséggel lesz üzemeltethető, így kisebb beázás sem okoz majd problémát. Amikor pedig teljesen átázik a fal, a vezérlő letiltja a rendszert és a kiszáradást

követően indul újra.

A forgalmazását várhatóan jövő ősszel kezdi meg a Poli-Farbe Vegyipari Kft., így a lakosság számára 2020-tól lehet elérhető. Az árakra jelenleg még nincs kalkuláció.

A gyártók a következő időszak feladatának tekintik, hogy a jelenlegi prototípust komplett rendszerre fejlesszék, melynek során a kezelt felületet bármely saját gyártású beltéri vagy kültéri falfestékkel át-festhetővé kívánják tenni, hogy ne keljen kompromisszumokat kötni a színválasztásban. A távolabbi tervek között szerepel a műszaki-gépészeti tartalom egyszerűsítése annak érdekében, hogy a jövőben akkreditált szakemberek helyett bárki telepíteni tudja a fűtőrendszert.

VIZES TÉMÁK A MEGYEHÁZÁN

HÍREK

Szakmai tanácskozást tartott az Éghajlatváltozási Platform

Októberben tartotta soron következő ülését a szakemberekből álló Éghajlatváltozási Platform a Megyeházán. A fórum középpontjában ezúttal a vízmegtartás és a fenntartható vízgazdálkodás állt - a nap két felszólalója is e témakörben tartott előadást.

Padra István a Bácsvíz Kft. képviselőjében a vízmegtartás, a forgatás nélküli és folyamatos növénytakarást biztosító művelési módok fontosságáról beszélt. Előadása során szó esett még a városi lakosság elhalt

növényi részekről való megszabadulási kényszeréről és a probléma orvoslásáról is. **Szijártó Csilla dr. Ország** **József** vízgazdálkodási elveit és módszereit mutatta be. Ez a tetőfelületekről nyerhető esővizet

hasznosítja és megfelelő szűrés után ivásra és egyéb háztartási célra is alkalmasnak tartja. Az elmélet szennyvízkezelő módszere is rendhagyó, hiszen külön kezeli a fekete (a WC-ben keletkező) és a szürke (háztartás egyéb területeiről származó) szennyvizet. A teljes rendszerről nyilvánosan elérhető információk a <https://www.eautarcie.org/hu/02a.html> honlapon találhatóak.

Az ülés további részében **Sassné dr. Berényi Eszter** mutatta be

a **Klímakódex**ek munkálatainak ütemezését és tervezett tartalmát. A készülő kódex egy fenntarthatóságot szolgáló, jó gyakorlatokat és előremutató gondolatokat, módszereket tartalmazó gyűjtemény, külön a magánszemélyek, önkormányzatok és vállalatok részére. Az előadásokat proaktív szakmai vita zárta, mely során minden szakember megoszthatta megfigyeléseit, tapasztalatait és kérdéseket fogalmazhatott meg.

ALÉLTÜNK A TÉT

A 2017-2030 közötti és a 2050-ig tartó időszakra is kitekintést nyújtó, második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról szóló határozati javaslatot tárgyalta októberben az Országgyűlés. E dokumentum hozzájárul a Kárpát-medence életfeltételeinek, a vízkészlet, a termőföld, az erdők és a változatos élővilág a tartós megóvásához, melyek napjainkra egyre nagyobb veszélyben vannak.

Palkovics László miniszter szerint a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia megvalósításával Magyarország 2030-ra végleg olyan pályára állhat, amely fenntartható és az éghajlatváltozás

negatív hatásaival szemben ellenálló jövőt biztosít. „Közös érdekünk kell legyen, hogy a világban zajló óriási átalakulások során, hogy Magyarország klímapolitikai szempontból egy olyan

előremutató, racionális pályára lépjen, amelyet okos alkalmazkodásból indított piaci térnyerés és irányító szerep jellemez”-mondta. Beszédében kiemelte továbbá: „Átfogó szemléletváltásra van szükség a versenyképesség fogalmában többek között a támogatott gazdasági ágazatok körének megváltoztatásával.” Kitért arra, hogy országunk az éghajlatváltozás mérséklésével összefüggésben jelentős kiaknázható fejlesztési és technológiai potenciállal rendelkezik. A zöld-innovációt a magyar

ipar erősségeként jelölte meg, illetve kifejtette azt is, hogy a versenyképességet az anyag- és a szennyezéskorlátok szigorodó feltételrendszere is erősítheti azáltal, hogy további impulzusokat ad az innovációnak. A célok elérését több uniós forrás is segítheti, 2021-2030 között várhatóan több száz milliárd forint értékben valósulhatnak meg projektek, azonban az uniós és tagállami források mellett elengedhetetlen magánbefektetők bekapcsolódása is. (Folytatás a következő oldalon.)

(Folytatás az előző oldalón.) A miniszter szerint a stratégia elfogadásával Magyarország az egyik első lehet azon országok között, amelyek a párizsi klímaegyezménnyel teljesen kompatibilis stratégiát tesznek le az asztalra, mivel a stratégia átfogó, tematikus és specifikus célokat tartalmaz. A stratégiában foglalt célok teljesítése érdekében három évre szóló cselekvési tervet készítenek majd. Beszámolt arról is, hogy a stratégiában szerepel az üvegházhatású gázok kibocsátásának

csökkentését szolgáló „dekarbonizációs útiterv” és az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást elősegítő nemzeti alkalmazkodási stratégia is. Hozzátette, hogy a Föld jelenlegi átlaghőmérséklete a 20. századi átlagos értékhez képest egy Celsius-fokkal magasabb és Magyarországon is azzal kell számolni, hogy tovább emelkedik az átlaghőmérséklet.

Az innovációs és technológiai miniszter úgy összegzett: az energiaszektor klímabarát átalakítása hosszú távú

cél, okos és megfizethető energetikai szolgáltatások biztosításával, az ellátásbiztonság további erősítésével és az energetikai innovációban, valamint a klímaváltozásban rejlő gazdaságfejlesztési lehetőségek kihasználásával. Nincs jobb- vagy baloldali, nincs kormánypárti vagy ellenzéki klímaváltozás - mondta **Áder János** államfő a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia parlamenti vitáját megnyitó felszólalásában. A köztársasági elnök rámutatott: Magyar-

országnak ma az oka és a lehetősége is megvan arra, hogy egy bátor, nagyratörő, ambiciózus klímastratégiát valósítson meg. – Mert az a kérdés, hogyan mentsük meg az emberi civilizációt - mondta. Az államfő felhívta a figyelmet, hogy a magyar törvényhozás egy olyan indítvány vitáját kezdi meg, amely nemzedékeken átívelő kérdéseket érint, így arról közös nemzeti álláspontot kell kialakítani.

Forrás: MTI

MEGYEI INNOVÁCIÓ A MŰANYAGGYÁRTÁSBAN

A műanyag környezetünkre gyakorolt negatív hatása mára mindenki számára jól ismert. Sőt ma már vannak olyan cégek, akik ezt felismerve termelésük átalakításába kezdtek, és egy új szemlélettel a Föld megmentése érdekében környezetbarát termékeket forgalmaznak. Ilyen a Bács-Kiskun megyei Poly-Pack Kft. is, amely a szatyorgyártást forradalmasította.

Az idei évben a Környezetvédelmi Világnap egyik központi kérdése a műanyag-szennyezés volt. Kiemelten fontos téma ez, hiszen bolygónkat csaknem elborítja a hulladék: naponta **3,5 millió tonna szemetet** termelünk, melynek jelentős része műanyag. Megdöbbentő adat, hogy évente **8 milliárd zacskó** köt ki a szemétkukákba csak az Európai Unió tagállamaiban.

Magyarországon a kormány 1995-ben úgynevezett termékdíjat vezetett be azzal a céllal, hogy a produktum előállításánál keletkező károkat csökkentéséhez pénzügyi forrásokat teremtsen. E törvényi sza-

bályozás alá tartoznak a műanyag csomagolóanyagok, melyek életünk szerves részét képezik. Az ártalmatlannak tűnő zacskók azonban jelentős terhet jelentenek környezetünkre, melyet egyre többen ismernek fel.

E problémára ad kiváló megoldást a kukoricakeményítőből készült táskák, mely forradalmian új megoldásnak számít Magyarországon, s melynek a kiskunhalasi **Poly-Pack Kft.** az egyik első gyártója hazánkban. A cég 2009-ben kezdett bele a forgalmazásba, akkoriban azonban úgy tűnt, hogy nem tudnak sikert aratni a termékkel, így befejezték annak gyártását. Később 2016-ban

újult erővel vágtak bele ismét a **kukoricakeményítőből készült táskák** forgalmazásába, melyek napjainkra nagy népszerűségnek örvendenek. A gyártási tevékenység során az alapanyag először egy speciális fóliafúvó gép, majd konfekcionáló gép segítségével készül el.

Teherbírása, minősége megegyezik a hagyományos műanyag táskákéval, melyek a legtöbb háztartásban egyszeri használat után a kukában kötnek ki, majd ezt követően körülbelül **400 év alatt válnak semmissé**. Ezzel ellentétben a **biológiailag lebomló anyagokból** készült zacskóknak mindösszesen **néhány hónap alatt nyoma vész**. Igen nagy előnyük, hogy alapanyaguk megújuló energiaforrásból származik, minőségük pedig megegyezik a hagyományos táskáéval. Szelektíven gyűjthető, néhány hónap alatt teljesen lebomló környezetkímélő megoldás.

Európában e táskák használata már mindennapos.

A Poly-Pack Kiskunhalas Kft.-nél a kukoricakeményítőből készült szatyrok gyártása mellett a hagyományos csomagolóanyag gyártása során keletkező technológiai hulladékokat is visszaforgatják a rendszerbe, mely a környezeti terhek csökkentésének egy másik lehetséges módja. Magyarországon a hulladékok újrahasznosításában felelősségteljes szerepet kapnak a csomagolóanyag gyártó üzemek, ahol nagytömegű műanyag gyártási hulladék keletkezik, melyből a cég szemetes zsákot készít, és kereskedelmi forgalomban értékesíti. Így az üzemből e technológiák révén a nullához közelít a véglegesen hulladékká váló műanyag mennyisége, mely továbbgyűrűzve a környezeti terhelés csökkentéséhez is hozzájárul.

TERMÉSZET NÉLKÜL NEM MEGY!

A természetben előforduló élőlények számos módon kapcsolódnak, ami pedig számtalan egymásra kifejtett kedvező hatást jelent. Ennek fényében az anyagforgalomban kiemelt figyelmet érdemel a föld-növény kapcsolat.

Meghatározását tekintve az **agroerdészeti rendszerek**, olyan földhasználati egységek és technológiák, melyekben erdei fás növényeket - különböző térbeli vagy időbeni sorrendben - együtt alkalmaznak szántóföldi kultúrákkal, legelőgazdálkodással, valamint állattartással azonos földhasználati egységek belül.

Az agroerdészeti rendszereknek – kifejezetten a mezővédő erdősávoknak – a homokverés miatt hazánkban is nagy jelentősége van, továbbá élőhelyet biztosítanak a károsítók természetes ellenségeinek. Ezen felül elősegítik a vízminőség javulását és a szén-dioxid-megkötését a talajban. A növények egymásra gyakorolt kölcsönhatásának köszönhetően egyes

termények hozama magasabbá válhat. A fák elérik, felszínre hozzák és hasznosítják a mélyebb rétegekben lévő tápanyagokat. A mezőgazdasági területen kialakított rendszerek további célja, hogy biztosítsák a föld szervesanyag-tartalmát, megvédjék a felszínt a lemosódástól, szabályozzák a vízháztartást, mikroklimát alakítsanak ki és életfeltételt biztosítsanak számtalan élőlénynek, ezért gazdasági oldalról is figyelmet érdemel, mivel szélesebb körű haszonvételeket biztosít, költségeket takaríthat meg, versenyképes termelési módot nyújt.

Hogyan tudjuk ezeket a rendszereket kialakítani?

A vadgyümölcsök (berkenyefélék, vadcseresznye, diófélék) gyors

növekedésükkel, értékes faanyagukkal és viszonylag korai termésképzésükkel komoly bevételt jelentenek a gazdának. A fák között kialakított cserjeszinttel további termékek felhasználásával bővíthetjük a rendszerünket.

Inkább az állattenyésztés által hasznosított kultúrák:

- fás legelők,
- extenzív, kaszált gyümölcsösök,
- legelőerdők,
- erdészeti célú telepítések legeltetése (pl. karácsonyfa kultúrák),
- fasorok,
- élő sövények és erdősávok,
- az erdeilomb-takarmányozáshoz használt fák.

Inkább a növénytermesztés által hasznosított kultúrák:

- extenzív vadgyümölcsös sövények,
- mezővédő erdősávok,
- magassági szintvonalak mentén kivitelezett fásítások,
- fasor közteskultúrák (minőségi faanyagtermelés szempontjából

különösen fontosak)

- dióültetvények (fa és termés hasznosítása), kukorica, napraforgó, búza, szőlő, illetve lucerna közteskultúrával,
- gyümölcsösök szőlő vagy zöldség közteskultúrával,
- magányos fák (szoliteerek) szántóföldi területeken,
- méhészetileg is hasznosítható rövid vágásfordulójú energetikai faültetvények mézelő közteskultúrákkal,
- fokgazdálkodás,
- agroerdészeti rendszerek alkalmazása vízgyűjtő területeken,
- agroerdészeti rendszerek alkalmazása tűzveszélyes területeken.

Forrás:

Dr. Borovics Attila

Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ, Erdészeti Tudományos Intézet
Sárvár

Dr. Gyuricza Csaba

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal,
Budapest
Agrofórum Szaklap
novemberi lapszámának
Fókuszban rovatában
megjelent cikke alapján

A KONTÉNERBEN

Néhány évtizeddel ezelőtt még nem is gondoltuk volna, hogy a klasszikus tárolókat lakásként is használhatjuk. Napjainkban pedig már – az új építészeti megoldásoknak köszönhetően – luxus-kivitelben juthatunk hozzá a hazánkban még kissé szokatlannak tűnő konténerházakhoz.

Korunk embere keresi a rugalmas, minél könnyebben és olcsóbban kivitelezhető, a környezet számára minél kevésbé megterhelő megoldásokat az élet minden területén – így az építészetben is. Ebbe az igényrendszerbe pedig tökéletesen beleillik a konténerekből kialakított otthonok koncepciója, hiszen számtalan előnye van. Mivel a magas visszaszállítási költség miatt világszerte problémát jelent a konténerek tárolása, így számtalan kikötőben hever a Föld több pontján kihasználatlan konténerek sokasága. Ezek lakásként történő újrahasznosítása – a beolvasztás helyett – kifejezetten környezetbarát megoldás, hiszen ez egy 6 méter hosszú tároló esetében például – ami közel 3500 kg acélt tartalmaz – 8000 kW energiát jelent, amelyet így megspórolhatunk.

Napjainkra egekbe szökött az építkezési alapanyagok ára, mindezekkel szemben, ha ezt az új módszert választjuk, akkor közel 30%-kal alacsonyabb négyzetméter árral számolhatunk a hagyományos lakás költségéhez képest. Mindezek mellett pedig stabil szerke-

zetek, kiválóan ellenállnak a környezeti hatásoknak, gyorsan kivitelezhetőek, így nem kell éveket várnunk, hogy beköltözzünk álmaink otthonába. Egy konténerekből álló házszerkezet felépítése 2-3 hétnél több időt nem vesz igénybe. Eredeti rendeltetésüknek hála egyszerűen és gyorsan áttelepíthetőek, így költözés során sem jelentenek akkora problémát.

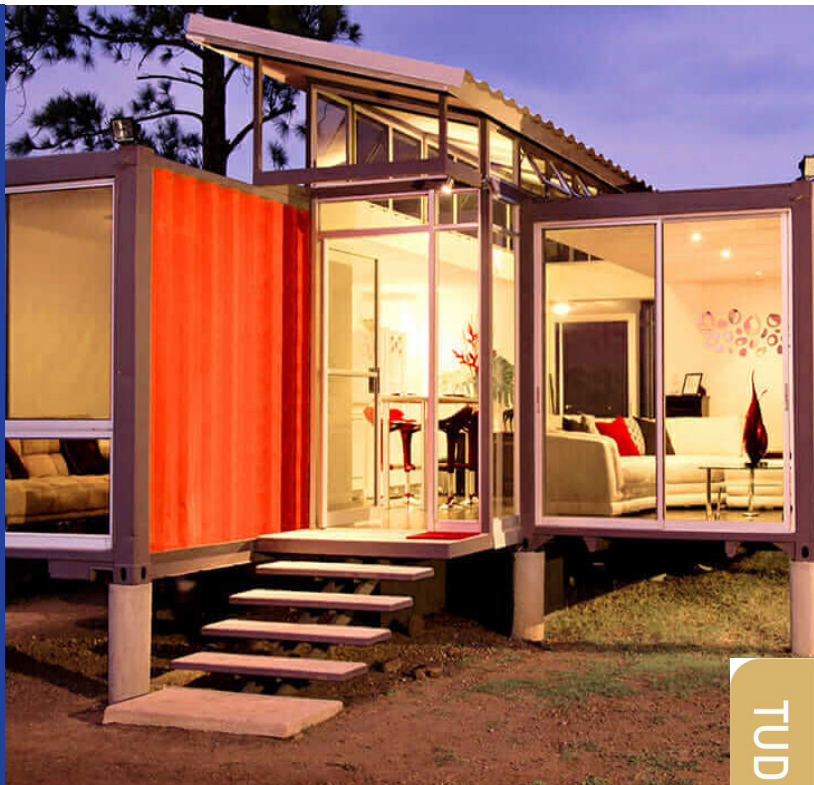
Számos előnyük mellett nem árt azonban odafigyelni néhány dologra a konténerházakat illetően:

Csodálatosan kialakított szerkezetekkel találkozhatunk az interneten barangolva, ám azt is jó észben tartani, hogy ha újrahasznosított tárolóban alakítunk ki egy otthonot, annak külső felújítása komoly kihívást jelenthet. A szállítás közben keletkezett karcok és sérülések helyén felütheti fejét a rozsda, ezért azokat nagyon alaposan ki kell javítani.

A hőszigetelés során is akadhatnak nehézségeink, mivel ezek a szerkezetek acéllemezekből készültek, így a benti hőmérséklet kontrollálása nehezebbé válhat. Egy speciális szigeteléssel és megfelelő külső színválasztással – ami nem nyeli magába a meleget – viszont némileg ellensúlyozható mindez.

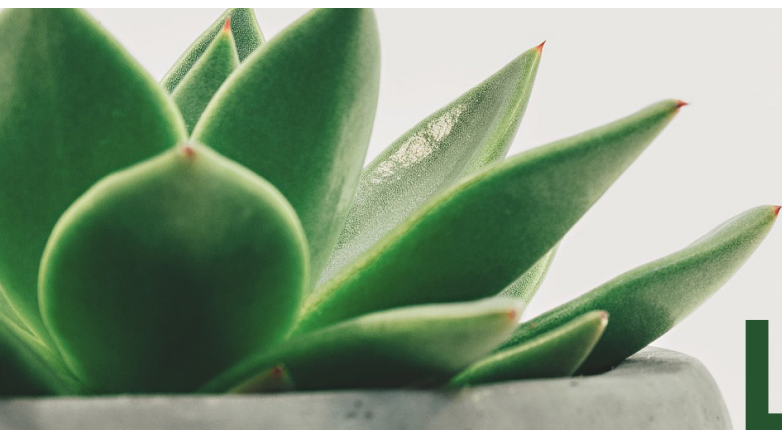
Felmerülhetnek tehát kérdések és kételyek is ezekkel a házakkal kapcsolatban, azonban rohanó világunkban a könnyűszerkezetes, minél gyorsabban kivitelezhető épületek egyre nagyobb teret nyernek. A jövő elkezdődött, ismerkedjünk meg vele!

Forrás: <https://www.otthonokesmegoldasok.hu/otthon/kontenerhazak-elonyei-es-hatranyai/>

TUDOMÁNY

ÉLŐ LÉGFRISSÍTŐK

Tudta, hogy azok az emberek, akik „otthon” érzik magukat az irodában, nagyobb munkakedvvel dolgoznak, ritkábban betegszenek meg, jobban kezelik a stresszhelyzeteket és sokkal hatékonyabban tudják ellátni feladataikat?

Munkahelyünkön töltjük napunk egyharmadát, sokan zárt térben. Ebből adódóan lényeges kérdés, hogy milyen az iroda levegője, kialakítása és berendezése, hiszen a ritka szellőztetés, a rosszul beállított szellőztető berendezés, a bútorfestékekből, padlószőnyeg ragasztásából párolgó káros anyagok mind kihatással vannak közérzetünkre, teljesítményünkre. A levegő nedvességtartalma az egyik legfontosabb tényező a levegőminőség szempontjából. Ha túl magas páratartalom van az irodánkban, akkor könnyen elszaporodhatnak a gombák, mely penészedéshez vezet. Ha nagyon száraz a levegő – ez a gyakoribb jelenség – könnyen sérülékennyé válhat a bőrünk, így szervezetünk kerülhet veszélybe azzal, hogy elsődleges védelmi vonala nem tudja ellátni megfelelően funkcióját.

Mindezek mellett az irodai levegő minőségét nagymértékben határozza meg annak szennyezettségi foka. A benne megtalálható káros anyagok ingerlik a nyálkahártyát, szemet, és narkotikumként hatnak az ilyen közegben dolgozóakra. Ez kábultságot,

nehezebb koncentrációképeséget és kisebb teherbírást egyaránt eredményezhet. Jellemző káros anyag források például a következők: berendezés (pl. műanyag padlók, padlószőnyegek, szekrények ragasztása, festéke), kis használati tárgyak (pl. oldószeres hibajavítók, pillanatra-gasztók), nagyobb használati tárgyak (pl. fénymásolók, nyomtatók).

Ezen a ponton érdemes beszélni az irodai növények hatásáról.

A növényekkel való különleges kapcsolatunk egészen az ősidőkre nyúlik vissza. Az emberré válás évezredes útján szoros kapcsolatban éltünk a természeti környezettel, evolúciós hatásuk „belénk ivódott”. Ebből adódóan felhasználhatjuk őket az egészséges munkahely kialakítására. Jelenlétük melegebbé, kellemesebbé hangolja a környezetet és fontos a dolgozók egészségére gyakorolt hatásuk. Segítik a jó munkahelyi klíma kialakulását, ami a hatékonyságra is kihat.

Mindezek után nem is kérdés, hogy ha csak tehetjük, tegyünk növényeket irodánkba, dolgozóink közérzetét és teljesítményét javítsuk szobanövények elhelyezésével. Néhány tanács, mely növényeket a legcélravezetőbb irodában tartani:

Páratartalom növelésére: főként páfrányféléket, kenciapálmát, vitorlászvirágot, fikuszt, borostyánt, filodendront használhatunk.

A levegő magas szennyezettség esetén: a dracénák bizonyulnak a legsokoldalúbbnak ezen a téren, mivel megkötik a formaldehidet, benzolt, triklór-etilént és ammóniát. A fikuszok a formaldehiden és

ammónián kívül a xiloltól és toluoltól mentesítik levegőnket. A xilol-, toluol tartalom kívül a flamingók az ammónia, a dieffenbachia a formaldehid mennyiségét csökkentik. Ammónia terhelésnél javasoltak még a maranthák, a formaldehid fokozottabb jelenlétkor pedig a pálmák, borostyánok, vitorlavirágok és aráliák bizonyultak hatékonyak.

Forrás:

<https://tudatosvasarlo.hu/cikk/novenyek-irodaban>

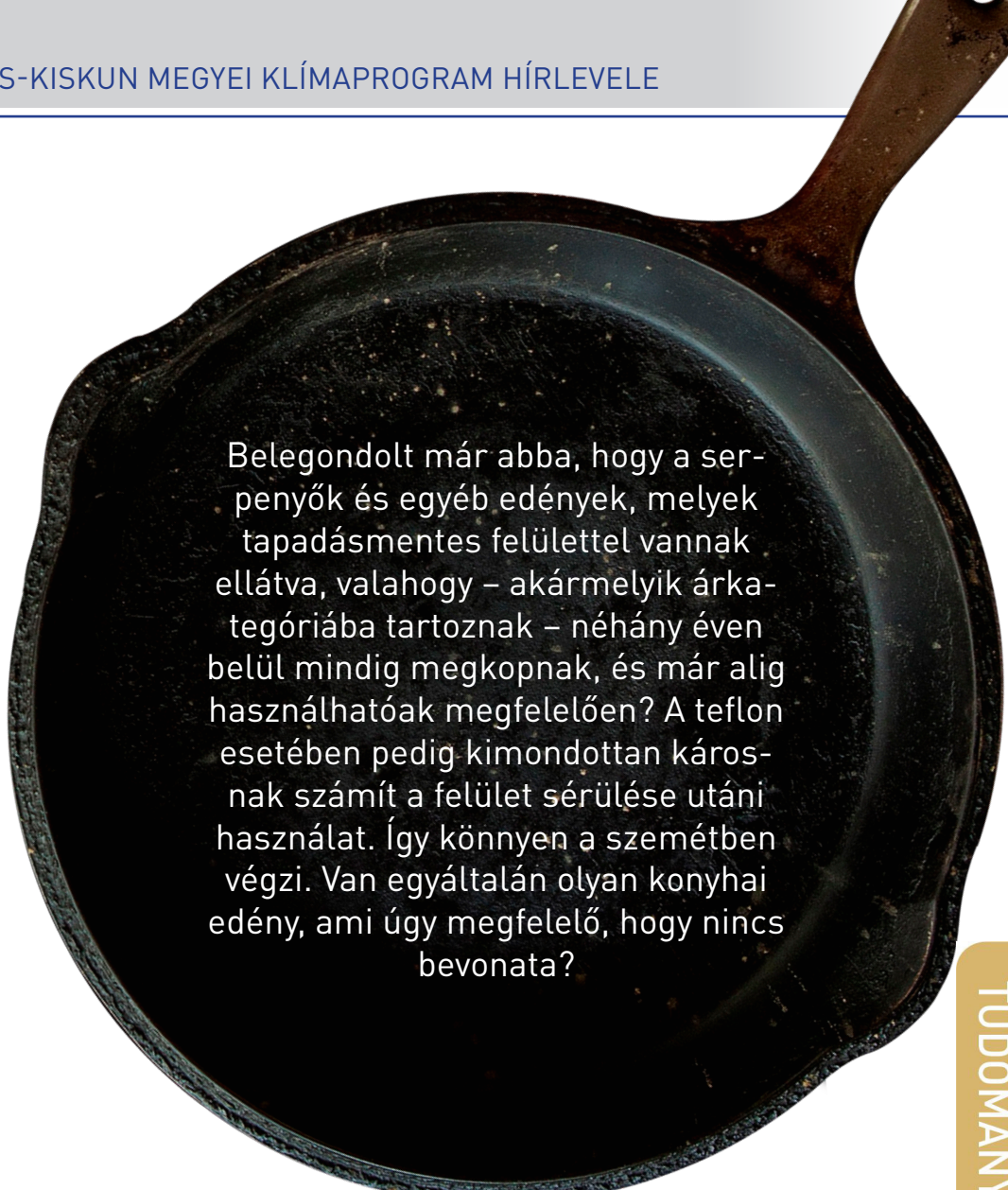
http://www.irodavirag.hu/viragirodalom/irodai_novenyek/1

A növények teljesítményre gyakorolt pozitív hatása nem kérdéses, nézzünk most azok közül párat, melyeket kísérletek, kutatások is igazolnak:

- A növények hatása a művi környezetben stresszoldó.
- Jelenlétükben nő a komfortérzet, míg az ingerlékenység, feszültség vagy levertség csökken.
- A zöld szín hatására a számítógép mögött dolgozók stressztűrő képessége jobb.
- A „steril” iroda gyakran „untató”.
- A növények kedvezően hatnak a munkatársak kreativitására és koncentráló képességére.
- A növények jó hangelnyelők.
- Megkötik a káros anyagokat, kiszűrik a port és a szennyező anyagokat.
- Emelik a levegő páratartalmát.
- A növényeknek hűtő hatásuk van.

TARTÓS ESZKÖZÖK A KONYHÁBAN

Belegondolt már abba, hogy a serpenyők és egyéb edények, melyek tapadásmentes felülettel vannak ellátva, valahogy – akármelyik árkategóriába tartoznak – néhány éven belül mindig megkopnak, és már alig használhatóak megfelelően? A teflon esetében pedig kimondottan károsnak számít a felület sérülése utáni használat. Így könnyen a szemétben végzi. Van egyáltalán olyan konyhai edény, ami úgy megfelelő, hogy nincs bevonata?

TUDOMÁNY

Az öntött vas edényeknek két fajtája van: az egyik rendelkezik zománc bevonattal, a másik csak vasból készül.

Az öntöttvas serpenyőt az első használat előtt érdemes elmosni alaposan vízzel, hogy a gyári kezelőanyagoktól és esetleges szennyeződésektől megtisztítsuk. Ezután töröljük szárazra, majd érdemes megtölteni olajjal – hozzávetőlegesen 0,5-1 cm vastagon – és felhevíteni füstölésig, majd kihűlés után megismételni párszor a folyamatot.

A serpenyőnk minden használatnál jobb és tapadásmentesebb lesz. Fontos megjegyezni, hogy az ételkészítéshez a zsiradék hozzáadása elengedhetetlen, de lényeges szempont a mértékletesség. Az is segít, ha az ételt gyakrabban mozgatjuk, így kisebb esélyt adva az zsiradék felszívásának és odaégésének.

Közvetlen használat után javasolt a forró vizes öblítés, vagy papírral való kitörölés, melyet követően spirálos fém tisztítóval (fontos, hogy ne legyen túl durva) az esetlegesen odatapadt ételmaradékokat el kell távolítani, majd zsírral kikenni a serpenyőt.

Természetesen mindenre ez az edényfajta sem alkalmas, így a savas – elsősorban paradicsomos, borsos – ételeket nem javasolják ezekben készíteni. Nagy előnye, azonban, hogy nem csak az étellel érintkező felületen hevít, hanem a teljes felszínén sugározza a hőt, így egyenletesebben melegít.

Hiba lehet, ha nem hagyunk elég időt a serpenyőnknek az átmelegedésre, ami lehet akár 5-10 perc is anyagvastagságtól és olajmennyiségtől függően.

Legyünk elővigyázatosak az első használatkor, mert vannak gyártmányok, melyek nyele felforrósodhat. A száraz helyen tárolással, a gyakori használatlaltal és zsiradékkal történő ápolással elkerülhető a rozsdásodás és egy életre szóló barátság köttethet...

További tájékozódás:

<https://diningguide.hu/eletre-szolo-egyuttmukodes-az-ontottvas-serpenyo/>

<https://vasserpenyo.hu/vas-serpenyo-kiegetes/>

<https://vasserpenyo.hu/a-vas-serpenyo-megfelelo-hasznalata/>

„ZÖLD”

PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK

A Széchenyi 2020 program keretében az alábbi, klímaváltozás elleni tevékenységet is szolgáló pályázati felhívások állnak nyitva.

- VEKOP-5.2.1-17 - Lakóépületek energiahatékonyságának és megújuló energia felhasználásának növelését célzó hitel
- KEHOP-1.1.0-15 - Vízgazdálkodással és az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatos tervezés, informatikai és monitoring fejlesztés
- KEHOP-2.1.5-16 - Felhívás ivóvízellátó hálózatok átalakítására, fejlesztésére
- KEHOP-2.1.6 - Felhívás regionális ivóvízellátó hálózatok átalakítására, fejlesztésére
- KEHOP-2.3.0-16 - Felhívás a szennyvíziszap optimális hasznosítása érdekében szükséges beruházások, fejlesztések megvalósítására, energiahatékonysági elemekkel
- KEHOP-2.4.0 - Felhívás víziközmű rendszerek fejlesztési koncepciójának és költség-haszon elemzésének támogatására
- KEHOP-3.1.1 - A települési hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerek fejlesztése
- KEHOP-3.1.2 - A biológiailag lebomló hulladék eltérítése a hulladéklerakóktól
- KEHOP-3.1.3 - Szemléletformálás a hulladékképződés megelőzésére
- KEHOP-3.3.0-15 - Szennyezett területek kármentesítése
- KEHOP-4.1.0-15 - Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése
- KEHOP-5.3.2-17 - Helyi hő és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal
- VP5-8.2.1-16 - Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- VP1-1.1.1-17 - Agrárgazdasági képzések és felkészítő tréningek
- VP-20-1-16 - A Vidékfejlesztési Program megvalósítását szolgáló Technikai Segítségnyújtás Projekt
- VP-20.2-16 - A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat működését szolgáló Technikai Segítségnyújtás Projekt
- VP2-4.1.3.5-16 - Kertészet korszerűsítése-Kertészeti gépbeszerzés támogatása
- VP2-6.1.1-16 - A fiatal mezőgazdasági

- termelők számára nyújtott induló támogatás
- VP3-16.4.1-17 - Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- VP3-4.2.2-16 - Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása
- VP3-5.1.1.1-16 - Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- VP3-5.1.1.2-17 - Jégesókár megelőzésére szolgáló beruházás
- VP3-9.1.1.-17 - Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- VP4-15.1.1-17 - Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- VP4-8.5.2-17 - Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- VP5- 8.5.1.-16 - Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- VP5-4.1.6-4.2.3-17 - Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása
- VP6-16.9.1.-17 - Szolidáris gazdálkodás és közösség által támogatott mezőgazdaság
- VP6-6.4.1-16 - Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása
- VP6-7.2.1.4-17 - Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 - Kültérületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése
- VP6-7.2.1-7.4.1.3-16 - Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, közétkeztetés fejlesztése
- MAHOP-1.2-2017 - Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja, beleértve az ivási helyek fejlesztését és a vándorló halfajok vándorlási útvonalainak biztosítását
- MAHOP-2.1-2016 - Az akvakultúra

- terén történő innováció ösztönzése
- MAHOP-2.2-2016 - Az akvakultúrába történő termelési célú beruházások támogatása
- MAHOP-2.3-2016 - A fenntartható akvakultúrával foglalkozó új gazdálkodók ösztönzése
- MAHOP-2.4-2016 - Az akvakultúrába történő környezetvédelmi célú beruházások
- MAHOP-5.3.1-2016 - A halászati termékekre és akvakultúra-termékekre irányuló piaci értékesítési intézkedések támogatása
- MAHOP-5.3.2-2016 - Kommunikációs és promóciós kampány a halfogyasztás népszerűsítésére (Kaj rá!)
- MAHOP-5.3.3-2016 - A halászati és akvakultúra-termékek feldolgozására irányuló beruházások támogatása

PÁLYÁZAT KERESŐ:
KLIKKELJEN AZ IKONRA!

- Agro-biodiverzitás a gyakorlatban
- A kis léptékű mezőgazdasági vízgyűjtők területén alkalmazható integrált vízkezelési megoldások
- A megújuló energiaforrások piaci elterjedésének támogatása
- A fogyasztók szerepe a piac megváltoztatásában megalapozott döntéseken és kollektív intézkedéseken keresztül
- Körforgásos bioalapú üzleti modellek kidolgozása a vidéki közösségek támogatása érdekében
- Negatív kibocsátás és az éghajlatváltozás hatásainak földhasználaton alapuló enyhítése
- Az „intelligens vízhasználó” gazdaság és társadalom megalapozása
- A műanyagok biológiai lebontását támogató mikroorganizmus-közösségek

Forrás: <http://www.palyazatokmagyarul.eu>

